

ZAS!

Zurrumurruen | Red Vasca
Aurkako Sarea | antiRumores

Migrazio Kontuak

¿Chismes migratorios?

Irun

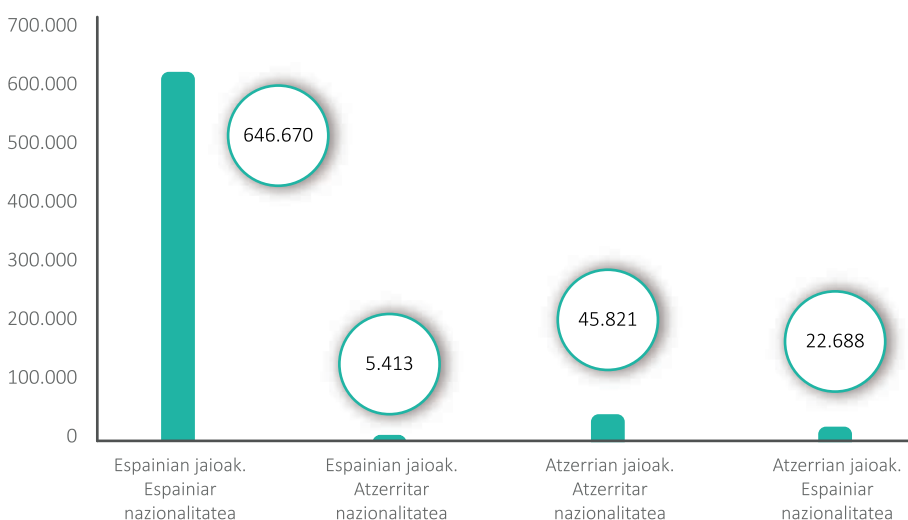

01.

Gipuz — koa

01 Nola dago osatuta atzerritar biztanleria?

2018an, erroldako azken datu ofizialetan, Gipuzkoan 720.600 pertsona bizi ziren eta horietatik 646.700 Espainian jaiok ziren eta nazionalitate espainiarra zuten. Biztanleriaren % 89,7 dira. Beste era batera esanda, **Gipuzkoan bizi diren hamar pertsonatik bederatzia dira bertakoak.**

Gipuzkoako biztanleriaren banaketa. **Behin betiko errolda, 2018**

Dena den, badira beste pertsona autoktono batzuk, 5.400, Gipuzkoan edo inguruan jaio arren atzerritar nazionalitatea dutenak. Bertakoak dira jaiotzez. Gehienak espainiar nazionalitatea ez duten immigranteen seme-alabak dira. Pertsona afrikarren ondorengoak izaten dira, eta haiei gehiago kostatzen zaie espainiar nazionalitatea lortzea: dena ondo joanda ere, hamabost urte baino gehiago behar izaten dute.

Badira, halaber, 22.700 pertsona, atzerrian jaio izanik jada espainiar nazionalitatea dutenak; askotan latinoamerikarrak izaten dira, hamar urte baino gehiago hemen bizitzen daramatenak eta horrek nazionalizatzeko aukera eman die, latinoamerikar

jatorrizko pertsonen izapideak eta baldintzak arinagoak zaizkielako. Gipuzkoako biztanleria osoaren % 3,1 dira.

Azkenik, atzerritartzat, bere zentzu hertsian, hartzen ditugun pertsonen kolektiboa dugu, alegia, atzerrian jaio izanik artean atzerritar dira, nahiz eta denbora pasa ahala nazionalizatzen joan. Hori bai, jatorri batzuk beste batzuk baino lehenago. Biztanleria hori % 6,4 da.

Autoktonoa ez den biztanleria tipologia hori guztia, "aloktono" hitz teknikoa erabiliz, hartzen dugu atzerritar jatorriko populaziotzat.

Nazionalitatea	Jaioterria		Guztira
	Espainia	Atzerritarra	
Espainiarra	646.670 [89,7%]	22.688 [3,1 %]	669.358 [92,9 %]
Atzerritarra	5.413 [0,8]	45.821 [6,4 %]	51.234 [7,1 %]
Guztira	652.083 [90,5%]	68.509 [9,5%]	720.592 [100 %]

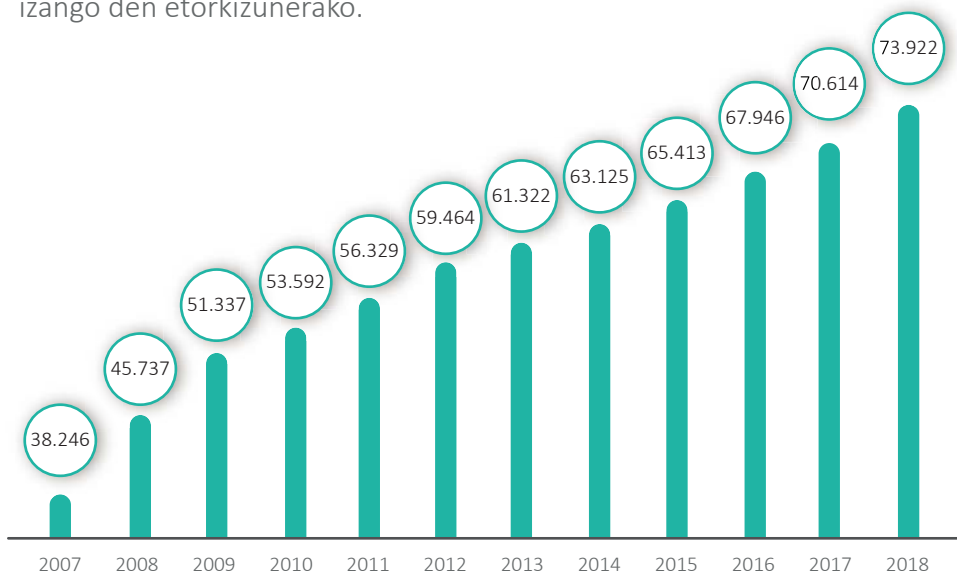
Gipuzkoan bizi den biztanleriaren banaketa, jaioterriaren eta nazionalitatearen arabera, **kopuru absolutuak eta portzentajeak, 2018**

Zer esan nahi du horrek guztiak? Bada, **atzerriko immigrazioa** —bai jaiotze erakoa, bai ondorengotza erakoa— geratzeko etorri dela eta modu iraunkorrean hemen bizitzeko. Gipuzkoan, non **dagoeneko % 10 den**, kopuru hori hazten joango da hurrengo urteetan; ez gehiegi, baina bai etengabe eta pixkanaka. Gaur-gaurkoz 74.000 pertsonaz ari gara hitz egiten.

Atzerritar jatorriko biztanleak jaioterriaren eta nazionalitatearen arabera, **2018, kopuru absolutuak**

Hazkunde kuantitatiboa ez ezik aldaketa kualitatiboa ere ikusten dugu: pertsona asko ditugu jada nazionalizatuta, eta beste batzuk hemen jaioak baina atzerrikoak; eta egoera-aniztasun horrek guztiak gero eta tratamendu errealistagoa eskatzen du eta kasu bakoitzera egokitua, finkatze ereduko immigrazioa delako. Errealitate hori onartzea, harrera egitea ibilbide ondo zehaztutakoekin, funtsezkoa da gero eta anitzagoa izango den etorkizunerako.

Atzerritar jatorriko biztanleen eboluzioa Gipuzkoan, **2007-2018**

02 Eta, Gipuzkoan, nola banatzen da eskualdeka?

Gipuzkoako atzerritar jatorriko biztanleen % 45,5 Donostialdean bizi dira, eta biztanle guztien % 44,4 amerikarrak dira, gehienak latinoamerikarrak.

Donostialdea	33.640 [45,5%]
Bidasoaldea	10.247 [13,9%]
Goierri	7.502 [10,1%]
Urola Kosta	6.806 [9,2%]
Debabarrena	6.068 [8,2%]
Debagoiena	5.130 [6,9%]
Tolosalde	4.529 [6,1%]

Donostialdea	[45,5%]
Goierri	[13,9%]
Tolosalde	[10,1%]
Urola Kosta	[9,2%]
Debagoiena	[8,2%]
Bidasoaldea	[6,9%]
Debabarrena	[6,1%]

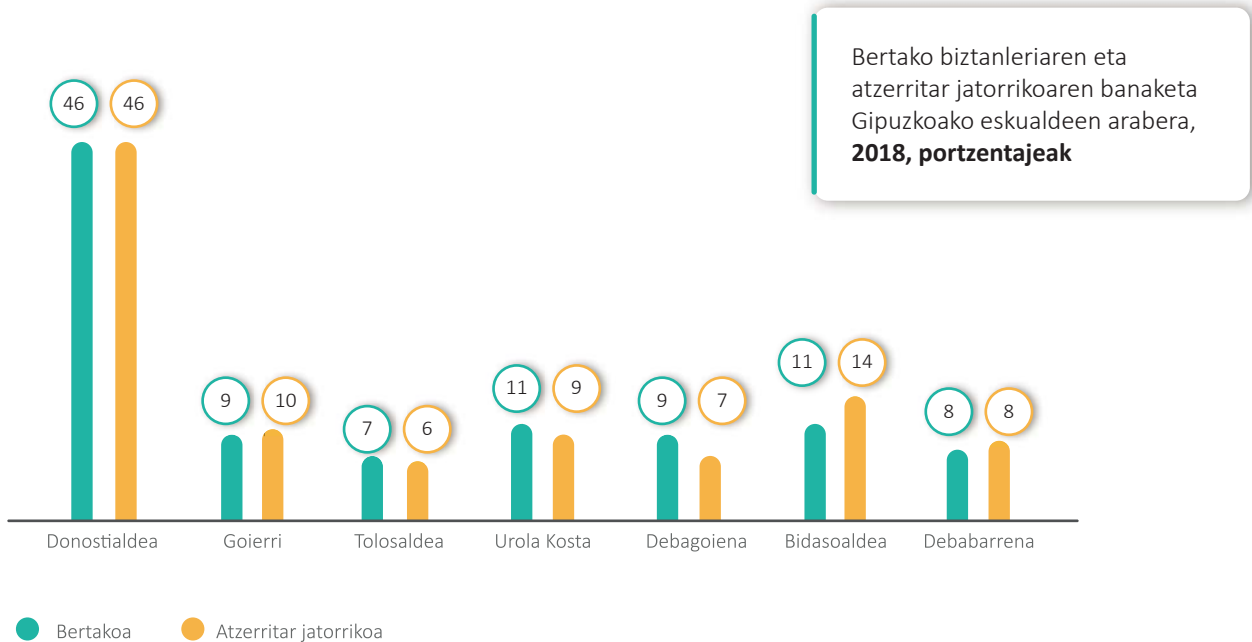
Atzerritar jatorriko biztanleen banaketa Gipuzkoako eskualdeen arabera, **2018, zifra absolutuak eta portzentajeak**

Ondoren,

- la % 14 Bidasoaldean bizi dira, % 10,1 Goierriin, eta % 9,2 Urola kostan
- % 8,2 Debabarrenean, % 6,9 Debagoienan eta % 6,1 Tolosan.

Beste era batera esanda, grafikoan ikusten den bezala, **atzerritar jatorriko 100 pertsonatik 45,5 Donostialdean bizi dira**, eta ondoren, ordenaren arabera, Bidasoaldean, Goierriin, Urola Kostan, Debabarrenean, Debagoienan eta Tolosaldean.

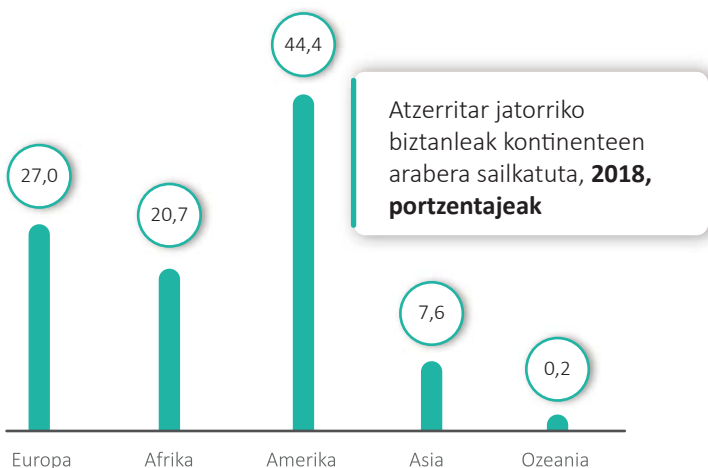
Portzentajeak borobilduz, eskualde bakoitzean biztanleen antzeko proportzio bat egoten da. Autoktonoen eta atzerritarren antzeko portzentaje bat dago, aldaketa txiki batzuekin. Antzekotasuna dago Donostialdean, non bertako zein atzerritar jatorriko biztanleriaren % 46 bizi den. Gainerako eskualdeetan desberdintasun batzuk daude. Goierriin, Debabarrenean eta Bidasoaldean atzerritar jatorriko proportzio gehiago dago autoktonoena baino. Tolosaldean, Urola Kostan eta Deba Goienan, aitzitik, kontrakoa gertatzen da.

03 Atzerritar jatorriko biztanleriaren jatorriak

Euskal Autonomia Erkidegoan, atzerritar jatorriko biztanleen artean, Latinoamerikako pertsonak dira nagusi. Gipuzkoan ere finkatutako pertsonen % 44,4 dira. % 27 europar nazionalitateetatik datoz eta % 20,7 Afrikatik. Asiatik, % 7,6 finkatu da. Ozeaniako biztanleak oso gutxi dira, % 0,2.

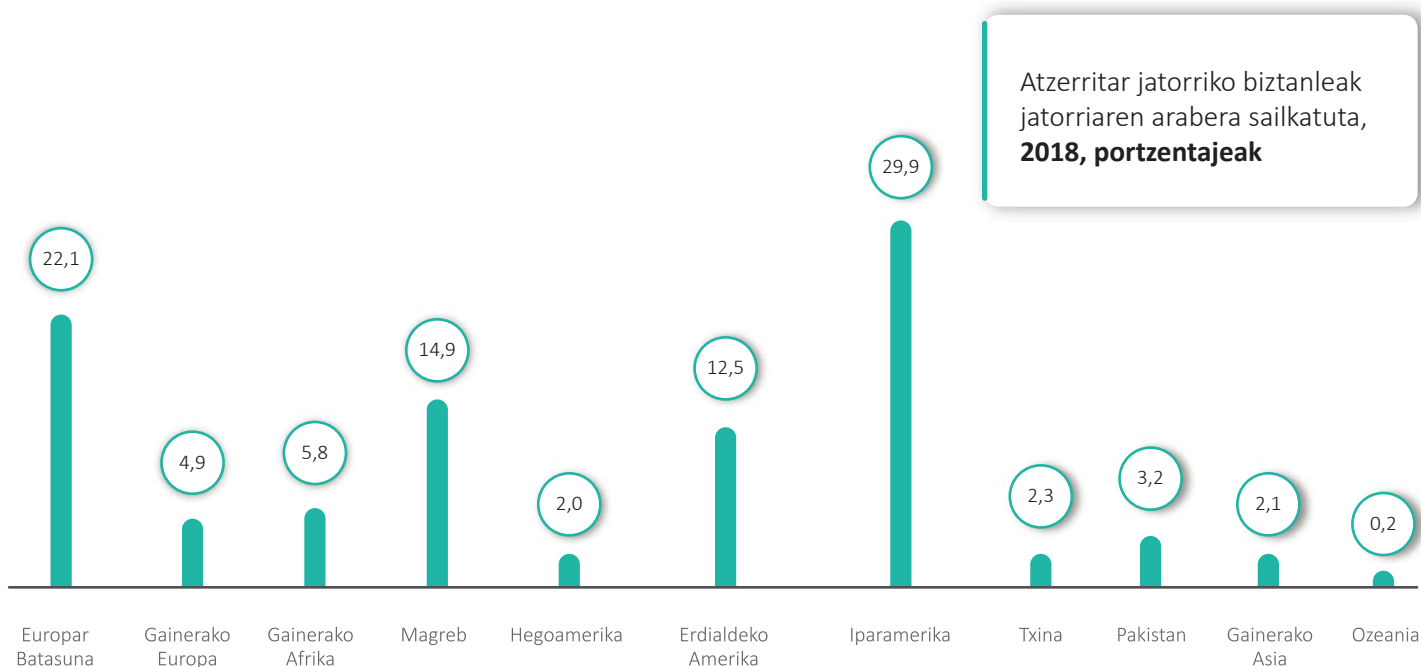
Euskadin ez bezala, Gipuzkoan, europar jatorriko populazioaren pisu handixeagoa dago eta gutxiago afrikar populazioarena. Baina grosso modo euskal ereduari jarraitzen dio.

Zehatzuz gero, gehienak Latinoamerikatik eta Erdialdeko Amerikatik datoz, % 42 baino gehiago. Europar Batasunetik % 22,1. Magrebetik % 14,9, eta gainerako herrialdeen garrantzia gero eta txikiagoa da, eta gutxitan gaintzen du % 5. Azpimarratu behar da Europar Batasunean funtsezkoa dela Bidasoaldeko eskualdea eta Gipuzkoa eta Iparraldearen artean dauden biztanleria-fluxuak; hala, mugaren bi aldeetan jatorri- eta hizkuntza-ezaugarri oso antzekoak izan ditzaketen pertsonen ondoko estatuko nazionalitatea izan dezakete, eta horietako bakoitzean atzerritarra

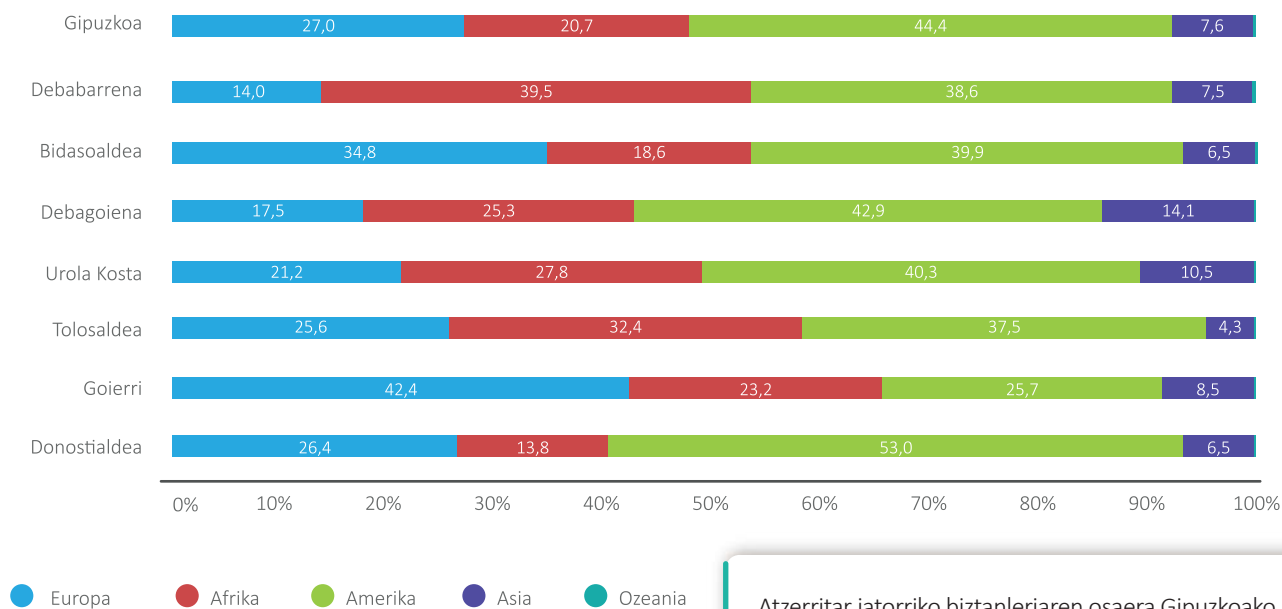
dela ageri da. Alegia, gipuzkoar jatorriko pertsonak Iparraldean bizi dira eta Iparraldekoak Hegoaldean.

Gipuzkoako kasuan, garrantzitsua da Erdialdeko Amerikatik etorri berriak diren biztanleen pisua, esaterako, nikaraguar jatorriko biztanleria, eta, bestalde, Pakistandar jatorrikoa, azken hori Asiako biztanleen artean nazionalitate pisutsuena izanik, baita Txinakoaren gainetik ere.

Gipuzkoako jatorriak eskualdekoekin alderatzen baditugu, desberdinasun batzuk ikus daitezke lurraldeka:

- **Debabarreneko** eskualdeak afrikar biztanleriaren intentsitate handiagoa du (% 39,5) Gipuzkoako osoarenak baino (% 20,7).
- **Goierrikoak** (% 42,4) eta **Bidasoaldekoak** (% 34,8) europar jatorriko populazio handiagoa du Gipuzkoakoak baino (% 27).
- **Donostialdekoak** amerikar jatorriko populazio handiagoa du (% 53) Gipuzkoakoak baino (% 44,4).

Atzerritar jatorriko biztanleriaren osaera Gipuzkoako eskualdeen arabera, **2018, portzentajeak**

Desberdintasun horiek doinu beraren gaineko bariazioak dira, baina azpimarratu behar da egokitzapen horiek eskualdeen arteko diferentzietan zor zaizkiela. Donostialdeak, adineko biztanle gehiago izanik eta industria gutxiago, pertsona gehiago behar ditu zainketen eremurako eta zerbitzuen ekonomia tertziarizaturako; eta eremu horretara ondo egokitzen da Latinoamerikako biztanleria, bereziki emakumeak.

Goierrirena ez ohiko kasua da Euskadin. Industria presentzia handiago du eta etorkinek prestatuago egon behar dute ingurune horretara eta bertako lan-ohituretara hobeto egokitzeko, eta, horregatik, Europa erdialdeko biztanleria behar da, batez ere Errumaniakoa.

Gipuzkoako Debarrenak Ermua-Eibar-Elgoibar ardatzaren ereduari jarraitzen dio; izan ere, joan den mendeko 70eko hamarkadaren hasieratik jada

beteranoa den migrazio batek immigrazio berria erakarri du, eta ardatz horretan oso garrantzitsua da magrebtar populazioa, inguru horretan nagusi dena.

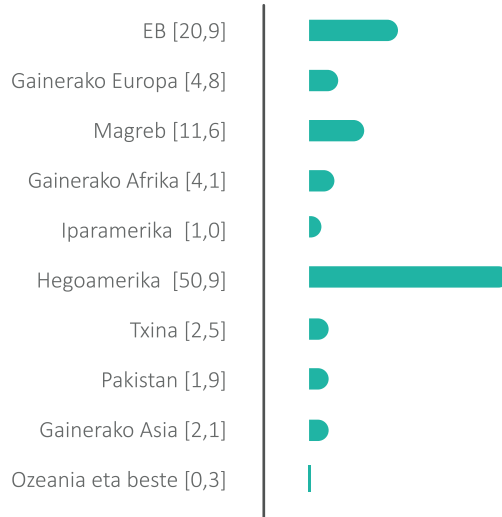
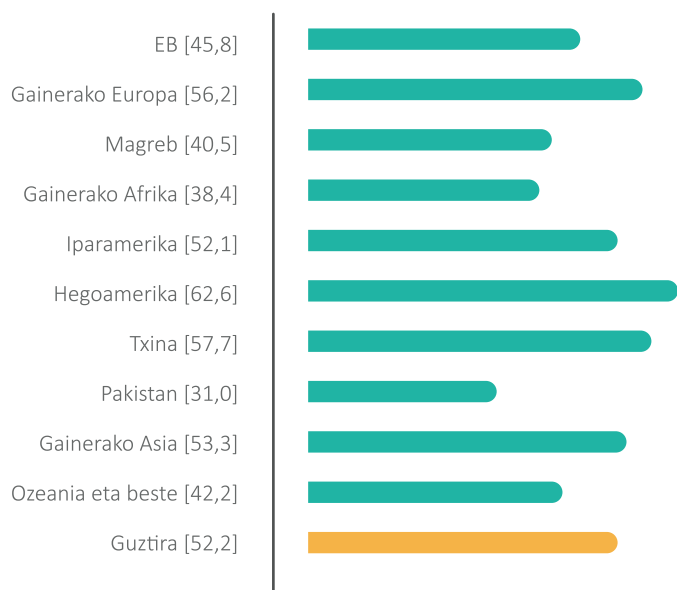
Bidasoaldeko kasuan, esan dugun bezala, bere espezifikotasuna zera da: mugaren alde batean eta bestean dagoen kokagunerako porositate handiko muga-gunea izatea.

Desberdintasun txiki baina garrantzitsu horiek erakusten dute zenbateraino egokitzen den immigrazioa, ia suitzar zehaztasunez, tokian tokiko premietara. Eskualdeko alde txiekiek jatorrizko diferentziak dakartzate berekin, eta horrek indartu egiten du migrazioak atzerritartasun legeek eta, batez ere, tokiko beharrek baldintzatuta daudelako ideia. Zerbitzuak behar diren lekuetan, premia horiek betetzera etortzen dira pertsonak, eta industria-beharretan, berriz, bestelako pertsonak eta jatorriak.

04 Fluxuen feminizazioa funtsezko beste ezaugarri bat da

Gipuzkoan bizi den atzerritar jatorriko biztanleen % 52,2 emakumeak dira. Egia da migrazio prozesua heltzen joan ahala populazioak ere sexuaren arabera orekatzera jotzen duela. Nolanahi ere den, ikuspegi kuantitatibo hutsetik, migrazioen feminizazioaz ari garenean, adierazi nahi dugu ezen, orain, emakumeak direla —historian zehar ez bezala— mugimendu horietako askoren protagonista eta aitzindari. Ikuspuntu kualitatibotik, horrek adierazten digu enplegu-sektore eta merkatu horiek, genero-arrazoiengatik emakumeei zuzenduak egon direla eta daudela.

Immigrazioaren euskal eredu feminizatua da eta gipuzkoarra era bai. Hori azaltzeko, ikus ditzagun datu orokor batzuk, eta atzerritarren jatorrizko herrialdeen feminizazio-maila aztertu. Gizonezko gehien duten jatorrien artean, Pakistan da nagusi (% 31 bakarrik dira emakumeak), ondoren, Afrikako gainerako herrialdeak (% 38,4) eta Magreb (% 40,5). Emakumezko gehien duten jatorrien artean Latinoamerika gailentzen da (% 62,6). Izan ere, atzerritar jatorriko emakume guztien % 51 latinoamerikarra da, eta latinoamerikarren kolektiboa biztanleria horren guztiaren % 42,5 da.

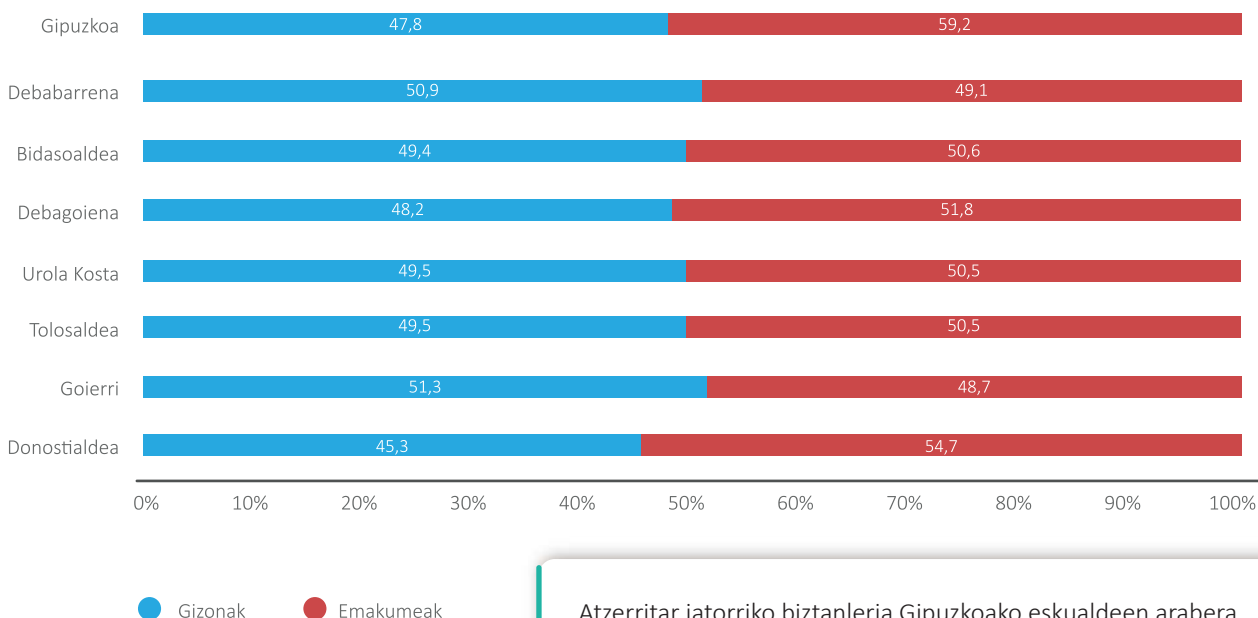

Gipuzkoako atzerritar jatorri eremuetako feminizazio tasa, **2018, portzentajeak**

Gipuzkoako atzerritar jatorriko emakumeen jatorri eremuak, **2018, portzentajeak**

Datu hori eskualdeka ere islatzen da; izan ere, Latinoamerikako biztanleriaren ehuneko handiena dagoen lekuetan dago zainketen sektorerik nabarmenena. Kasu honetan, Gipuzkoako lurralde historiko osoko ereduaz ari bagara ere, Donostialdea nabarmentzen da, emakumeen % 54,7rekin.

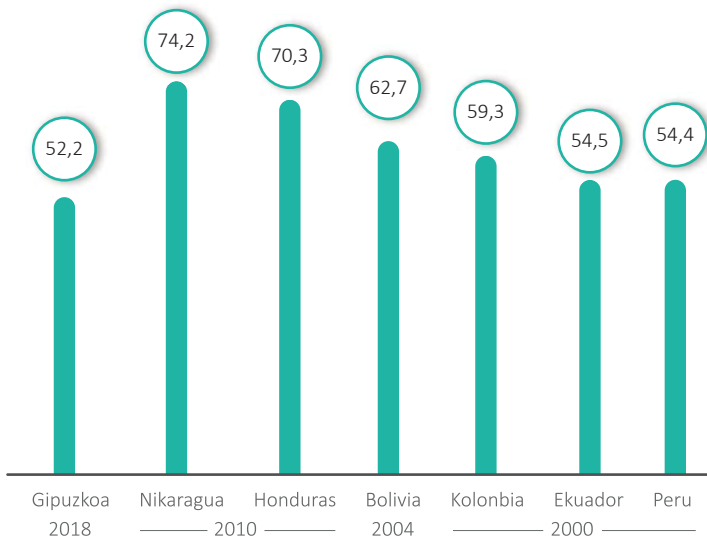
Gainerako eskualdeek datu esanguratsuak ematen dizkigute: Debabarrenean Afrikako biztanleriak pisu handiagoa duenez, gizon gehiago daude emakumeak baino, eta Goierriin dago gizon-tasa handiena (% 50,9), eskulan industrialagoa behar dutelako

Atzerritar jatorriko biztanleria Gipuzkoako eskualdeen arabera eta sexuen arabera, **2018, portzentajeak**

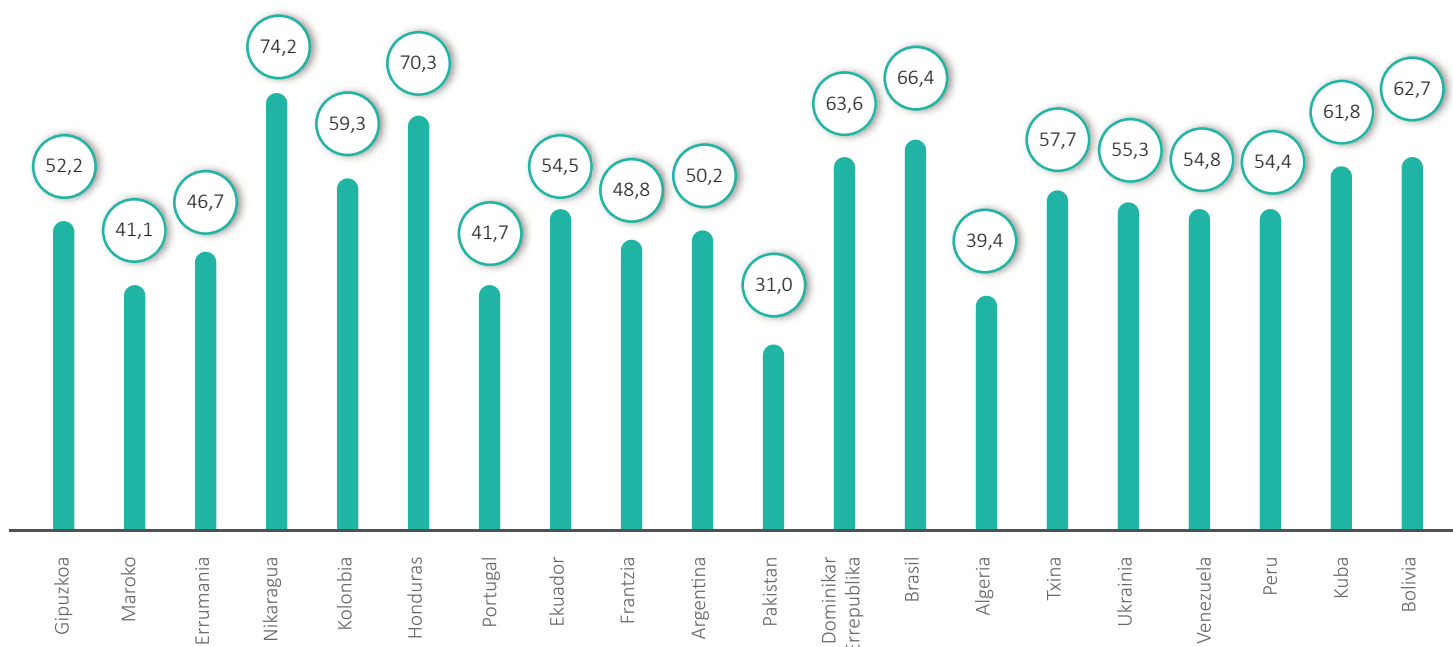
Azkenik, atal honetan interesgarria da ikustea immigrazioaren euskal ereduak nola joan den pixkanaka immigrazio femeninorantz lerratzen, urtez urte nazionalitateen feminizazio-maila gero eta handiagoari erreparatzen badiogu.

Latinoamerikar nazionalitateen feminizazioa iritsiera-urtearen arabera, **2018, portzentajeak**

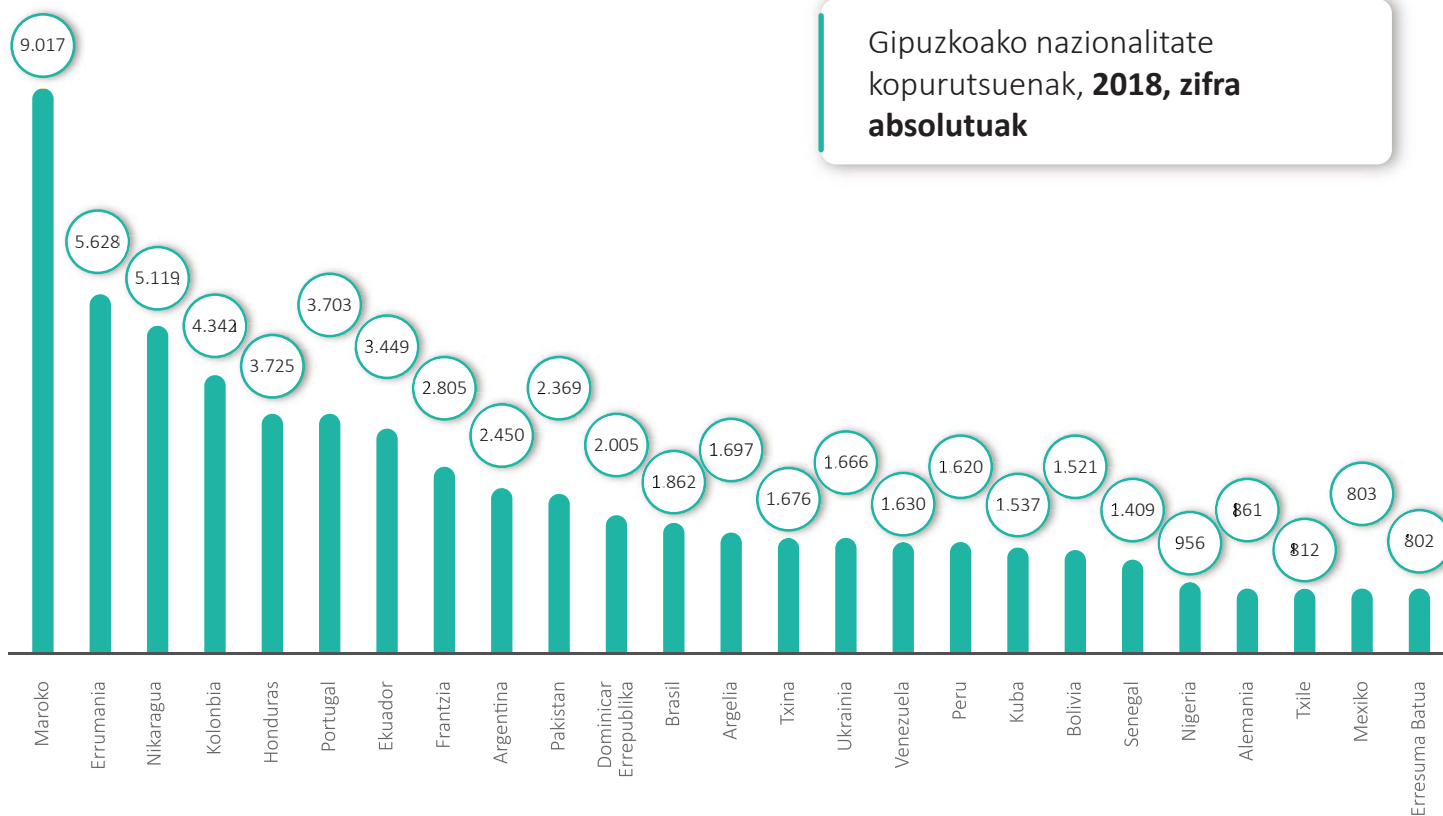
Azkenik, hona hemen Gipuzkoan finkatuta dauden hoge nazionalitate nagusien feminizazio-maila.

Gipuzkoako hoge nazionalitate nagusienak sexua tasaren arabera, **2018, zifra absolutuak**

05 Xehetasun esanguratsuak eta intereseko kontu batzuk

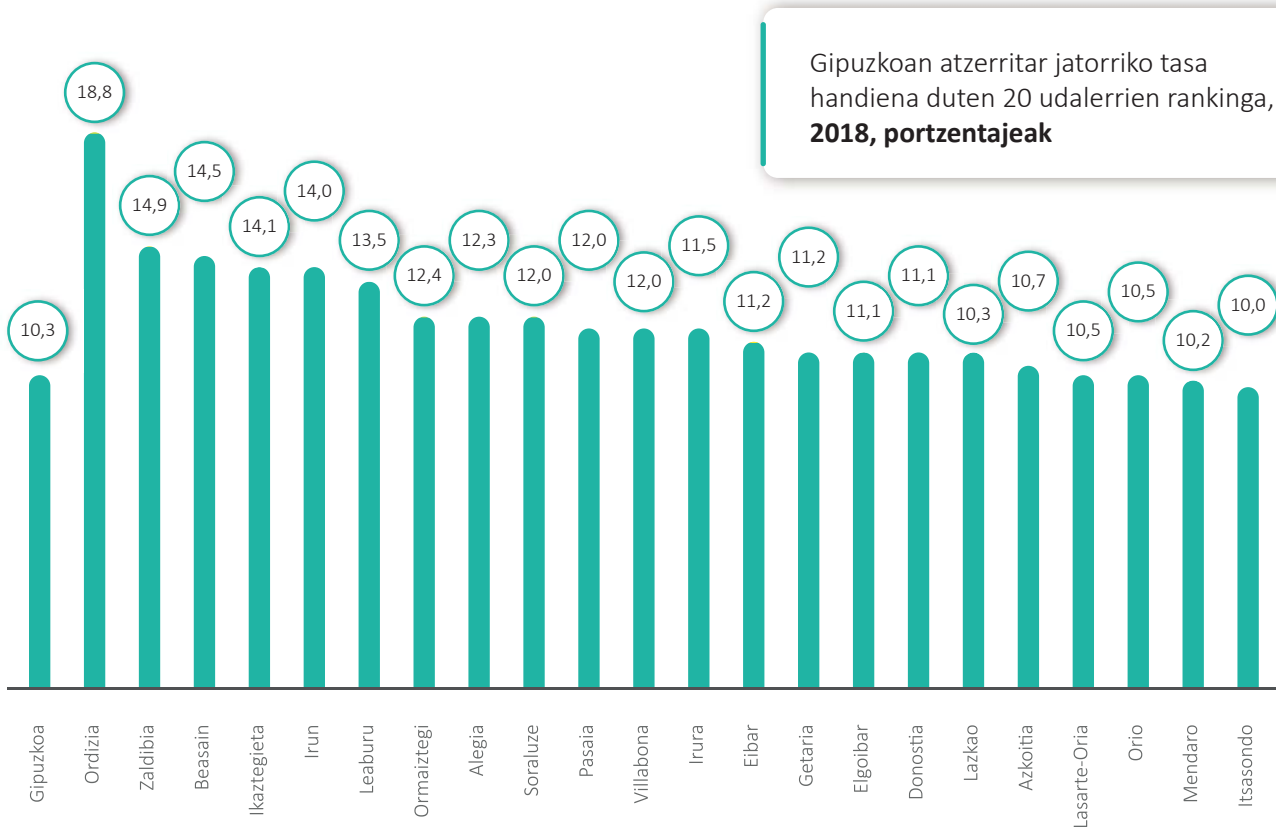
Gipuzkoako nazionalitaterik garrantzitsuena Maroko da, 9.000 pertsona baino gehiagorekin, ondoren **Errumania** (5.628) eta **Nikaragua** (5.119) daude. Jarraian, kontinente guztietako nazionalitateak ditugu, baina guztien artean azkenak etortzen izan diren Nikaragua eta Honduras nabarmendu behar dira.

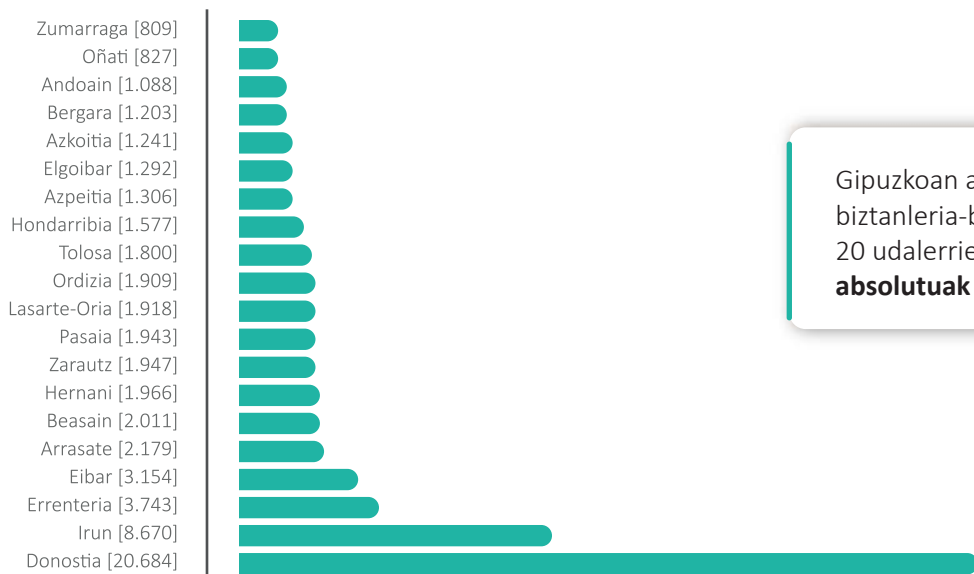
Nazionalitatea	Sexua		Guztira	%
	Gizonezkoak	Emakumezkoak		
Maroko	5.309	3.708	9.017	12,2
Errumania	3.001	2.627	5.628	7,6
Nikaragua	1.323	3.796	5.119	6,9
Kolonia	1.766	2.576	4.342	5,9
Honduras	1.105	2.620	3.725	5,0
Portugal	2.158	1.545	3.703	5,0
Ekuador	1.568	1.881	3.449	4,7
Frantzia	1.436	1.369	2.805	3,8
Argentina	1.220	1.230	2.450	3,3
Pakistan	1.635	734	2.369	3,2
Dominicar Errep.	730	1.275	2.005	2,7
Brasil	626	12.36	1.862	2,5
Argelia	1.028	669	1.697	2,3
Txina	709	967	1.676	2,3
Ukrainia	744	922	1.666	2,3
Venezuela	737	893	1.630	2,2
Peru	738	882	1.620	2,2
Kuba	587	950	1.537	2,1
Bolivia	567	954	1.521	2,1
Senegal	1.112	297	1.409	1,9
Beste	7.237	7.455	14.692	19,9
Guztira	35.336	38.586	73.922	100,0

Gipuzkoako nazionalitate kopurutsuenak, 2018, zifra absolutuak eta portzentajeak

Atzerritar biztanleriaren portzentajerik handiena **Ordiziari** dagokio, % 18,8rekin. Atzetik dituen herri gehienak ere Goierrikoak dira: Zaldibia, Beasain, Ikaztegieta, Leaburu, Ormaiztegi, etab.

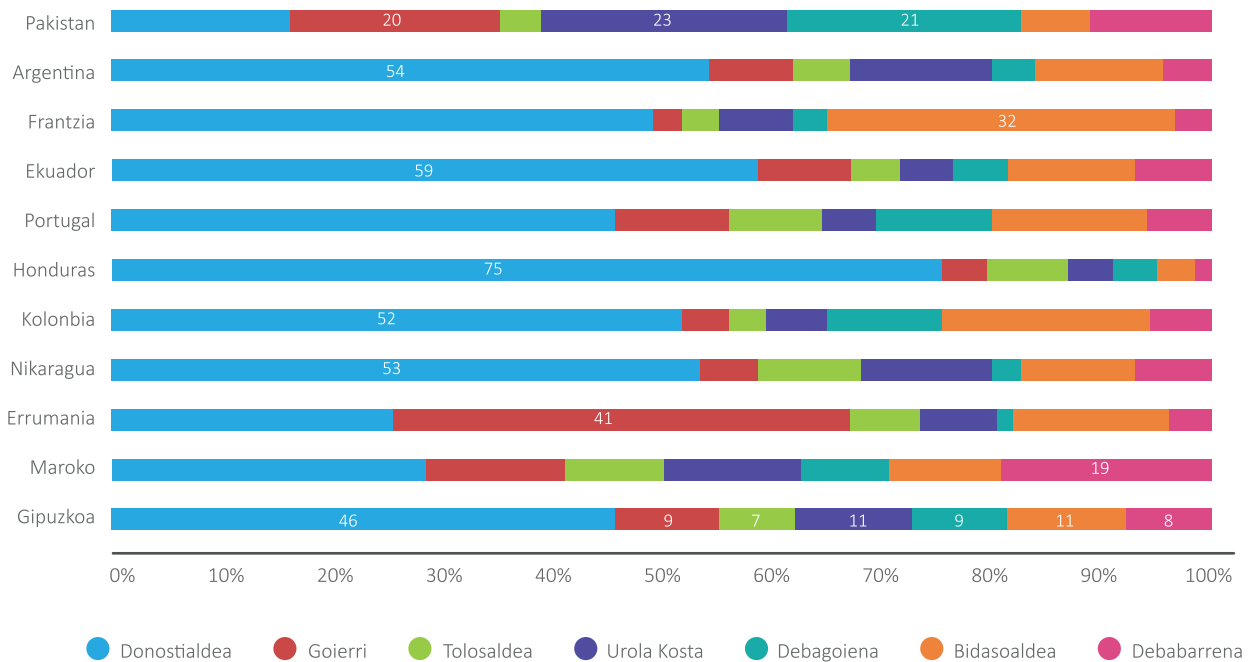
Nolanahi ere, immigrazio-portzentajea ez dator bat nahitaez atzerritar jatorriko biztanleriaren bolumenarekin. Bolumenaren arabera, Donostiako hiriburua da populaziorik handiena duena, eta ondoren datoz Irun, Errenteria eta Eibar.

Hamar nazionalitate garrantzitsuenen banaketa aztertuz gero, diferentzia esanguratsuak ikus daitezke. Magrehtar jatorriko populazioa lurralde osoan zehar dago banatuta, baina presentzia handiagoa du Debarrean eta txikiagoa Donostialdean. Errumaniar jatorrikoen kasuan, hamarretik lau Goierrialdean bizi dira. Beste herrialde batzuk, hala nola Nikaragua, Kolonia, Honduras, Ekuador eta Argentinak beren populazioaren erdia baino gehiago Donostialdean dute.

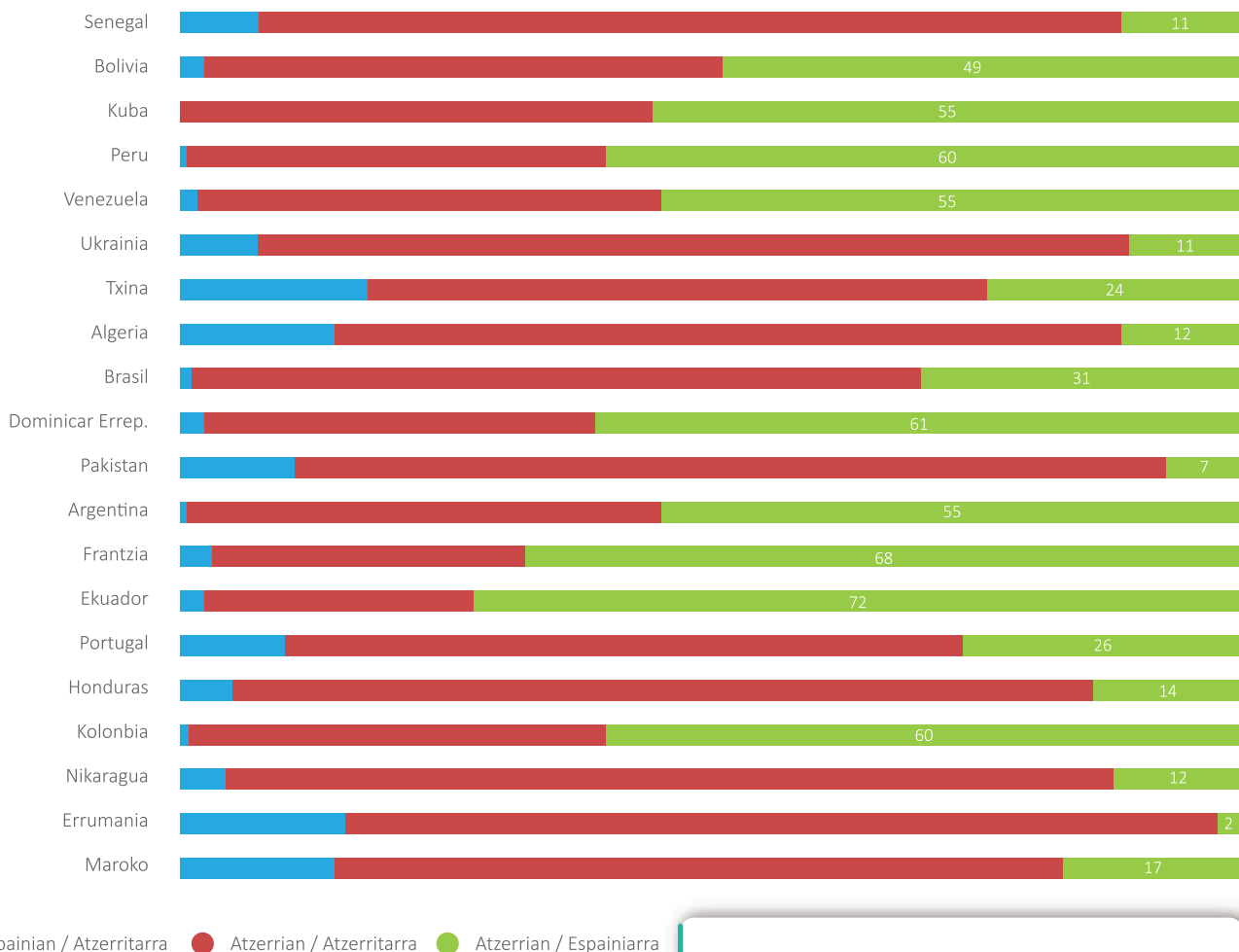
Honduraseko jatorria duen biztanleriaren kasuan, lautik hiru. Nazionalitate frantsesa duen populazioa, Donostialdeaz gain, Bidasoaldean bizi da nagusiki. Azkenik, pakistandar biztanleria Gipuzkoa barrualdeko eskualdetan dago finkatuta

Gipuzkoako 10 nazionalitate garrantzitsuenen banaketa eskualdeetan, 2018, portzentajeak

Espainiar nazionalitatea lehenen lortzen duten kolektiboak latinoamerikar jatorrikoak dira, estatutako eta nazioarteko legedia dela kausa. Latinoamerikar jatorri batzuetan dagoeneko nazionalizatutako populazioa % 60 dira. Kasu batzuetan, Gipuzkoan bizi diren hamar pertsonatik

sei edo zazpi. Beste batzuetan, Boliviaren kasuan, esaterako, ez dira kopuru horietara iritsi, geroago etorri zen kolektibo bat delako. Eta azken bi jatorriak ditugu, Nikaragua edo Honduras, hurrenez hurren nazionalizatutako % 12 eta % 14rekin, oso berriak direla adierazten digutenak.

Gipuzkoako 20 nazionalitate nagusien nazionalitate-tasa, 2018, portzentajeak

Bestalde, nahiz eta aspalditik hemen finkatuta egon, **Maroko** (% 17), **Aljeria** (% 12) eta **Senegal** (% 11) bezalako nazionalitateek erakusten digute zaila, luzea eta garestia dela nazionalitatea lortzea herrialde horietako jatorria dutenentzat. **Pakistan** (% 7) ere azken horien artean dago.

Datu orokor horiek erakusten digute immigrazioa egokitzapen-prozesu motel bat dela helmugako

gizartean zehazten doazen premia batzuen eta horiek konpon ditzaketen kolektibo potentzial batzuen artekoa; eta egokitzapen horri gehitu behar zaizkiola hobeto edo okerrago gainditzen diren zailtasun administratibo, legal eta materialak. Baina *zaurgarritasun-kate* ikusgarriago bat dagoen bezala, *erregulartasun-continuum* ikusezino bat ere badago.

02.

Irun

Irun da Gipuzkoa bigarren udalerrria eta Euskal Autonomia Erkidegoko seigarrena biztanleria-bolumenari dagokionez. **la 62.000 biztanle ditu**, eta bertakoak dira horietatik 53.313.

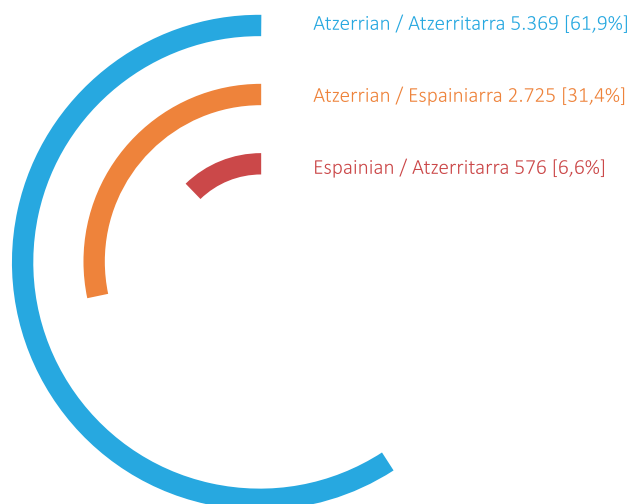
Jatorriz atzerritarrak % 14,0 dira, **guztira 8.670 pertsona**, horietatik 576k (% 6,6) atzerritar izaten segitzen dute Espainian jaio arren, 2.725 dira atzerrian jaiota espainiar nazionalitatea dutenak eta, azkenik, azpi-kolektiborik ugariena, % 61,9, atzerrian jaiotako atzerritarrak dira. 113 nazionalitate bizi dira Irunen, batzuen ordezkaritza oso bakana bada ere.

Nazionalitatea	Jailokua		Biztanleria guztira
	Espainian	Atzerrian	
Espainiarra	53.313	2.725	56.038
%	86,0	4,4	90,4
Atzerritarra	576	5.369	5.945
%	0,9	8,7	9,6
Guztira	53.889	8.094	61.983
%	86,9	13,1	100

Irungo biztanleria jaioleku eta nazionalitatearen arabera, **zenbaki absolutuak eta portzentaiak**

Sexuaren arabera berdintasuna dago, emakumeak gehixeago (% 50,5) gizonak baino (% 49,5). Europarren artean oreka dago, edo apur bat gehiago dira gizonak. Afrikar jatorriko immigrazioari dagokionez, hamarretik lau emakumeak dira, eta gizonak sei. Amerikarren artean gehiago dira emakumeak, eta puntu interesgarri batzuk daude. Lehenik, **amerikar jatorri guztiak daude feminizatuta**, iparramerikarra gehiago latinoamerikarra baino, nahiz eta iparramerikarra urriagoa den.

Bigarrenik, **jatorriz erdialdeko amerikarren artean, ugariago dira emakumeak, % 73**. Horixe da Euskadiren immigrazio-eredu inplizitua: feminizatuz doa, eta agortuz doazen jatorrien ordez sortzen diren jatorri berriak gero eta feminizatuago daude. Bestalde, Pakistanek lehengo ildotik jarraitzen du eta oso maskulinizatuta dago

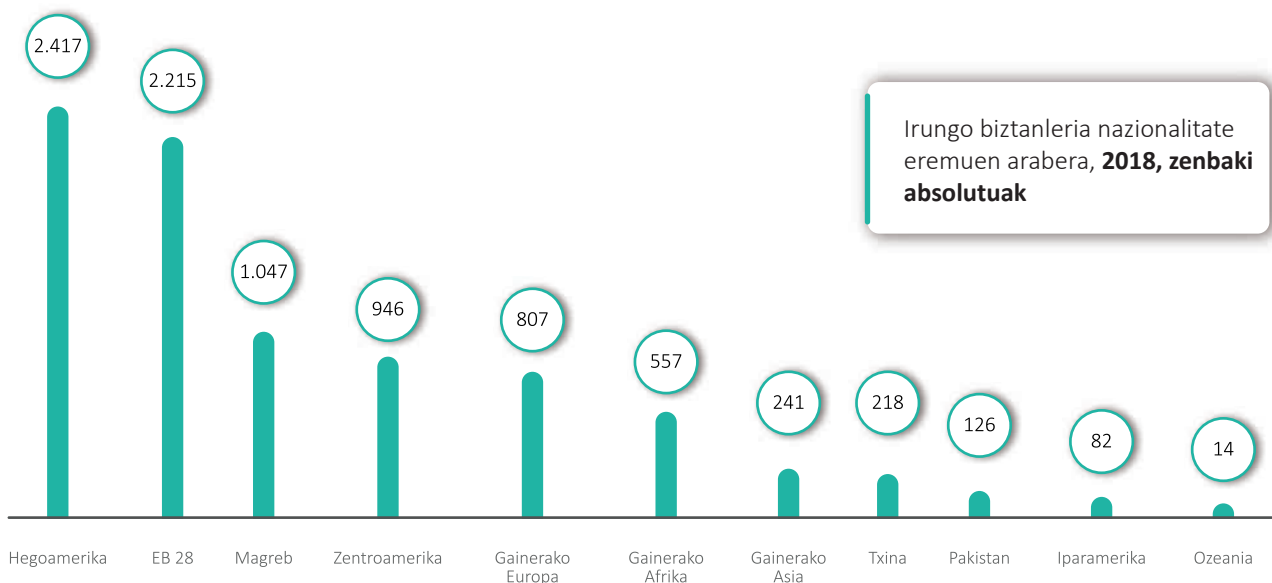

Atzerri jatorriko biztanleria jaioleku eta nazionalitatearen arabera Irunen, **zenbaki absolutuak**

	Biztanleria sexuaren arabera			Biztanleriaren distribuzioa sexuka, %		
	Gizonak	Emakumeak	Guztira	Gizonak	Emakumeak	Guztira
EB15	750	613	1.363	55,0	45,0	100
EB25	62	62	124	50,0	50,0	100
EB28	404	324	728	55,5	44,5	100
Gainerako Europa	437	370	807	54,2	45,8	100
Magreb	638	409	1.047	60,9	39,1	100
Gainerako Afrika	331	226	557	59,4	40,6	100
Iparamerika	31	51	82	37,8	62,2	100
Zentroamerika	255	691	946	27,0	73,0	100
Hegoamerika	1.068	1.349	2.417	44,2	55,8	100
Txina	103	115	218	47,2	52,8	100
Pakistan	84	42	126	66,7	33,3	100
Gainerako Asia	120	121	241	49,8	50,2	100
Ozeani	12	2	14	85,7	14,3	100
Guztira	4.295	4.375	8.670	49,5	50,5	100

Atzerriko immigrazioa nazionalitate eremu eta sexuaren arabera Irunen, **zenbaki absolutuak eta portzentajeak, 2018.**

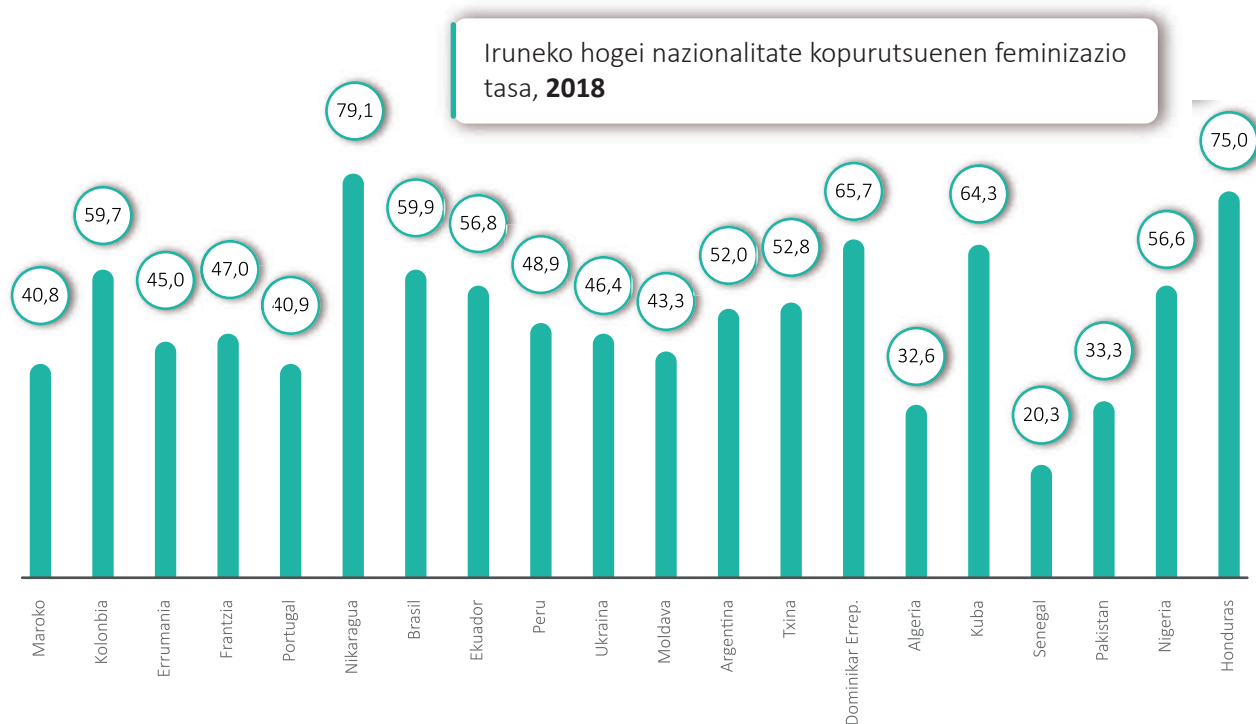
Jatorriari dagokionez, aipagarriak dira hasierako 15en Europatik etorriak: mugan dagoenez, hegotik iparrera eta iparretik hegora doazen fluxuak daude, frantziar nazionalitatekoak gehiago kokatzen dira Irunen, eta Gipuzkoatik datozenak Ipar Euskal Herrian.

Irunen, jatorri nagusia Latinoamerika da, eta ondoren Europar Batasuna, Magreb, Erdialdeko Amerika eta gainerako Europa eta Afrika. Irungo joera nagusia Erdialdeko Amerikaren garrantzia da: handituz joango da datozen urteetan, eta gaur egun ugarietak diren jatorriekin lehiatuko da.

Gainera, erdialdeko amerikarren biztanleria oso feminizatuta egongo da, nazionalizazio-dinamiketan sartzen ez den bitartean. Hala antzematen da nikaraguarren (% 79,1) edo hondurastarren (% 75) artean.

Nazionalitateen feminizazioak Euskadiko eredu klasikoari jarraitzen dio. Amerikako nazionalitate berrienak feminizatuagoak daude, nahiz eta oro har denak dauden feminizatuak, perutarrek izan ezik. Afrikarrak –Magreb nahiz gainerakoa– maskulinizatuta daude, jatorriz nigeriarrak izan ezik. Europarren artean, emakumeak % 40-50 artean daude, eta Pakistan da jatorrik maskulinizatuena.

	Gizonak	Emakumeak	Guztira	Emakume Tasa	Immigrazioarekiko %	% Metatua
Maroko	497	343	840	40,8	9,7	9,7
Kolonia	301	446	747	59,7	8,6	18,3
Errumania	382	312	694	45,0	8,0	26,3
Frantzia	366	324	690	47,0	8,0	34,3
Portugal	275	190	465	40,9	5,4	39,6
Nikaragua	96	363	459	79,1	5,3	44,9
Brasil	165	246	411	59,9	4,7	49,7
Ekvador	166	218	384	56,8	4,4	54,1
Peru	183	175	358	48,9	4,1	58,2
Ukraina	186	161	347	46,4	4,0	62,2
Moldava	148	113	261	43,3	3,0	65,2
Argentina	106	115	221	52,0	2,5	57,8
Txina	103	115	218	52,8	2,5	70,3
Dominikar Errep.	71	136	207	65,7	2,4	72,7
Algeria	126	61	187	32,6	2,2	74,8
Kuba	50	90	140	64,3	1,6	76,5
Senegal	102	26	128	20,3	1,5	77,9
Pakistan	84	42	126	33,3	1,5	79,4
Nigeria	53	69	122	56,6	1,4	80,8
Honduras	27	81	108	75,0	1,2	82,0
Gainerako [38 herrialde]	808	749	1557	48,1	18,0	100,0

03.

Zurrunu — rruak

Fenomeno iragankorra al da immigrazioa?

Badirudi ezetz, eta hala berresten dute migrazioetan aditu direnek. Haziz doa Europara joango den immigrazioa, eta, haren ezaugarri nagusia da, lehenik, gure premien arabera aukeratutako immigrazioa bat dela. Eta, bigarrenik, ezin ditugu saihestu Nazio Batuen Populazioaren Dibisioak egindako aurreikuspenak Afrikako biztanleriari buruz, zeina mende amaierarako laukoiztu egingo baita. Izan ere, 1950eko 229 milioi pertsonetatik 2017ko 1.247etara pasatu da dagoeneko.

Guk aukeratzen al dugu immigrazioa?

Jakina. Futbolearen bezala, taldeek dagoen lekuan bilatzen dute behar dutena, beren gaitasun ekonomikoaren arabera. Ezin da ukatu egongo dela **dei-efektutik** zerbait, baina betiere **premia-efektuaren** ondorioz: zer behar duzun, hori eskatuko duzu. Euskadin emakume latinoamerikarrak eskatzen ditugu familia eta zaintza beharrak ase ditzaten, eta gizon latinoamerikarrak zerbitzuen sektorerako. Erdialdeko Europako pertsonak ere behar ditugu, batez ere Goierri aldean. Populazio txinatarrak autoerregulatu egiten da. Afrika iparraldekoa edo Magrebekoa gertu dagoelako etortzen da. Saharaz hegoaldeko biztanleriatik, dagoeneko hemen senideak dituzten ausartak iristen zaizkigu.

Baina aukeratzen den baino gehiago jasotzen da?

Ez askoz gehiago. Oro har parra egiten da. Asko jota, finkatzen den biztanleriaren % 10 inguru ez da hemengo premiek eragindakoa, eta gehiago iristen da bere beharregatik gurengatik baino. Gainerako kasuetan, guk bidalitako seinaleek —zeinak etortzeko zain dauden hautagaiek jasotzen dituzten— agintzen dute. Beti da aurretik etorritako senide bat hurrengoei deitzen diena. Beti izan da horrela. Immigrazioa fenomeno konplikatu da mugitzen den pertsonarentzat, baina funtzionamiendu erraza du. Hemendik eskatu eta jendea iristen da. Deialdia gelditu eta geratu egiten da. Dagoeneko hemen finkatuta daudenek eskuan semaforo bat duten trafiko-agente gisa funtzionatzen dute. Ekonomia-goraldietan hona datoz; ekonomia-beheraldietan, geratu egiten dira.

Baina ez al da hobe immigrazio arautu bat?

Bai, seguru asko, baina immigrazioa praktikan arautzen da. Bada kontu bitxi bat, kontraesana dirudiena. Krisi garaian, sarri entzun ohi da estatus irregularrean dauden etorkinek beren jatorrizko lekura itzuli beharko luketela. Bada, hona hemen paradoxa: zenbat eta egoera ekonomiko hobe, orduan eta etorkin gehiago iristen dira, eta, noski, orduan eta irregular gehiago. Irregularrak diogu, alegia, administrazioa-arauren bat hausten dutenak. Eredu edo lurralde batean erregularitasun **handia** edo **gehiegi** dagoenean, eremu hori ekonomikoki hilda dagoelako da.

Baina ez al da kontraesana?

Ba, jakina, horixe esan dugu. Galdera hau egin behar genuke: zergatik herrialde **guztiek** egiten dituzte arautzeko legeak uneren batean? Lehenago pribatuan egiten zutena azkenean argi eta publikoki onartzen dutelako, alegia, finkatu diren pertsonak beharrezkoak direla. Lehenengo, harroxko jarri eta inor ez dela sartuko diogu. Gero, itsuarena egiten dugu ez ikusia egiteko. Eta azkenean, arautu egiten da jada esan gabe onartuta zegoena. Hauxe galdetu behar genuke: ikasi al dugu lekzioa? Ez, inolaz ere ez, eta hasierara bueltatzen gara, antzara-jokoan bezala.

Laburbilduz, egiturazko fenomeno al da immigrazioa Euskadin?

Bai, hala da, eta hala izango da. Ez da gustu edo desira kontu bat. Errealitate bat da. Euskadin, 2019an, 225.000 pertsona inguru daude atzerritar jatorrikoak. Zer esan nahi du horrek? Euskadin jaiotako 20.000 haur inguru daudela oraindik atzerriko nazionalitatea dutenak, badirela 70.000 baino gehiago atzerrian jaio eta nazionalitate espainiarra dutenak, eta 145.000 inguru atzerrian jaio eta atzerriko nazionalitatea dutenak.

Nacionalitatea	Jaioterria	
	España	Atzerritarra
Espainiarra	1.900.000	70.000
Atzerritarra	16.000	41.000

Hemen jaio eta artean atzerritarrak direnak eta atzerrian jaio eta espainiar nazionalitatekoak direnak egoteak zera adierazten digu: hemen —seguruenik betiko— finkatzea erabaki duen biztanleriaren aurrean gaudela. Datu hau onartu beharra dago errealitate bat delako, eta errealitatea beti nagusitzen da. Zenbat eta lehenago onartu, orduan eta hobeto kudeatuko ditugu harrera- eta finkatze-prozesuak.

“Emakumezko latinoamerikarrak, zera..., halakoak dira..., Saharaz hegoaldeko biztanleek..., zera..., halako eta halako egiten dute...”

Jeneralizazio hauek egiten ditugunean –Afrikaren kasuan kontinente osoa herrialde gisa tratatzera garamatza– munduko edozein gizarte-taldek duen dibertsitate historiko, linguistiko, sozial eta kulturala desagerrarazi egiten dugu. Gu geu ere, subartikook ere, era askotakoak gara, ez da hala?.

“Bai, egia da, ez dira bertakoen ume asko jaiotzen, baina nola emakume migratzaileek haur asko izaten dituzten, kontua orekatu egingo da”

Bada ez dirudi atzerritarren jaiotza-tasak salbatuko gaituenik. Emakumezko migratzaileek bertako emakumezkoek dituzten zailtasun berberak aurkitzen dituzte haurrak izateko unean eta haien ugalketako jarraibidea bertako emakumeek duten jarraibidearekin berdintzen joaten da. Izan ere, lana eta familia uztartzea **emakumezko guztiak** ukitzen gaituen arazoa da, edozein lekutakoak garela ere.

“Ikasle etorkinen eraginez ikastegiaren hezkuntza-maila jaitsi egiten da”

Arrakasta akademikoa ez da pertsonen jatorriaren araberakoa, baizik eta politika publikoen, ikastegiaren potentzialaren eta familien eta eskola-komunitate osoaren egoeraren eta inplikazioaren araberakoa. Gauzak horrela, ikastegi batzuen batezbesteko errendimendu txarrenak zerikusi handiagoa izaten du familien eta ikasleen klase ekonomikoaren desabantailarekin balizko jatorri kulturalarekin baino. Zalantzarik gabe, heziketa-berdintasunik gabe ez da posible gizarte-berdintasunik, ezta epe luzeko kalitatezko elkarbizitzarik ere. Edozelan ere, immigrazioa gertaera berria da ikasgeletan eta denbora pixka bat gehiago eta baliabide gehiago eskatzen ditu.

“Badira kultura oso matxistak eta kultura horietako pertsonak etortzen direnean... emakumezkoen aurkako indarkeria areagotu egiten da”

Genero-indarkeria ez doa pasaporte jakin bati josita. Gainera, pertsona baten portaera bere kulturaren baitan azaltzea kirtenkeria da. Zurekin egingo balute, imajinatzen duzu? Pertsona bat ez da ez kultura baten ez eta bandera baten pertsonifikazioa. Gizarte guztiak dibertoak dira barnean, eta alderdi kulturalari beti erantsi behar zaio alderdi soziala eta ekonomikoa, adina, sexua, eta abar.

ZAs!

Zurumurruen | Red Vasca
Aurkako Sarea | antiRumores

Gipuzkoako
Foru Aldundia
Diputación Foral
de Gipuzkoa

irun
www.irun.org

zurumurrurikez.eus

antirumores@zurumurrurikez.eus